

INDIJSKO VPRAŠANJE

II.
Da sta ministrski predsednik in parlament to tako izrecno in ne dvoumno potrdila, je brez dvoma pripomoglo k delnemu pomirjenju stalno čuječega indijskega nezaupa

nja na predvečer pogajanj. Praktično še važnejši je drugi pogled s danje angleške politike proti Indiji ki ga je Attlee v svojem govoru naravnost presenetljivo jasno iznesel. Ne da bi naravnost izjavil, iznal ministrski predsednik vendarle vzbuditi živahen vtis, da se naklonjenost britanske vlade, o kakor je prevzela oblast delavski

stranka, pomembno nagnila v korist kongresne stranke in v škodo muslimanske lige. Attlee sicer ni zavzel neposrednega stališča do zahteve Jinnaha po samostajni muslimanski državi — (Pakistan) 1

po razdelitvi Indije. Toda skozi vse njegove govore se je vlekel kot vodilni motiv geslo o enotnosti Indije. Še jasnejši pa je postal, ko je iz

javil, da Anglija pri vsej obzirnosti na pravice in želje manjšin a ene manjšine ne more dovoliti «v ta proti napredku večine».

To je tem pomembnejše, ker je doslej angleška politika v Indiji na tradicionalen način bolj oslonjala na mohamedanske skupine.

zaradi česar so ji hinduški politiki in drugi pristali narodnega kongresa pogostoma očitali, da skuša zavreči izpolnitev indijskih želj po svobodi z izkravljanjem verske

in narodnostnih nasprotij v Indiji. Laburistična stranka je sicer vedno stala blizu kongresu z njegovi močnim socialističnim krilom ku-
na muslimanski ligi, na katero l

vičarski krogi gledajo kot na «real-
cionarno». Ni izključeno, da je
tej novi usmeritvi britanske indi-
ske politike prispomogel tudi relati-

ni neuspeh lige pri vrsti pokrajinskih volitev (n. pr. v popolnomohamedanski severozahodni mejni pokrajini, v Asamu in v Sindu). To preusmeritev sta britanski vl

di olajšali tudi še dve drugi okoliščini: prvič popolnoma neaktivno in nekompromisno stališče muslimanske lige, ki se je pokazalo zadnje poletje ob priliki pogajanj za razkiranje indijske vlade po zaupnih osebah obeh velikih strank.

drugi s tem, da je v zadnjem & su v kongresni stranki očitno d bila vodstvo umerjena skupina ok li Azada in Patela, ki je pripraljena na kompromis in da je za

Nehru vedno bolj poudarjati potrebo ožjega sodelovanja med Anglijo in svobodno Indijo.

naprej popolnoma odklanjajo vsak
kompromis v obliki dominionske
ga položaja. Toda nedavno je
javni izjavi poudaril pripravljeno
kongresa za sklenitev britansko-

gleški novinar H. N. Brailsford poroča v »Reynolds News« iz Bombay, da je Nehru v nekem razgovoru predlagal »tesno zvezo« obdržel ne samo v obliki vojaške

To je danes jako pomembno odločitev britanske vlade, ker

postalo vprašanje obrambe imperija za Anglijo pereče življenjsko vprašanje. Indija sama z angleškimi silami (celo v zvezi z indijsko najemniško vojsko) v pogledu

brambe danes praktično ne pride
poštev. Še več: celo v današnj
okolici inah je vzdrževanje številn
angleških vojaških sil v Indiji
Anglijo težko breme, ki predsta

lja v vojaškem preračunu politične nesvobodne Indije prej negativno kot pozitivno postavko. Samostojna z Anglijo povezana Indija bi nasprotno vedno (z industrijo

Anglije in dominionov v ozadju lahko postavila milijonsko armado, kar bi ravnotežje politične moči posebno na Srednjem Vzhodu prestavilo močno v korist Anglije.

Zamisel tesnega vojaškega pri-
teljstva med armado neodvisne In-
dije in britansko mornarico se
začela dozdevati indijskim politiko-
od konca vojne bolj in bolj pri-
jetno.

vlačna. Zelo pomembno je, da
priliki preračunske debate v ind
ski zakonodajni skupščini kongr
sna stranka prvič ni samo popoln
ma opustila svojih dosedanjih n

temveč se je celo izrecno zavzel za izgraditev močnega obrambnega ustroja.

stranke celo izrazili svojo pripravljenost, da bi sprejeli še nadaljnjo prisotnost britanskih čet v Indiji.

Dopisnik komunističnega »Daily Workerja« v Bombaju, ki je doslej

v splošnem stal na strani kongr
sa, ve zdaj povedati, da je priš
do takšnih (gotovo samo polzk
snih) razprav o bodoči koordinac
ji britanske in indijske obrami

med guvernerjem Bengala Caseye
in voditelji kongresne stranke že
meseču decembru.

